

Република Македонија
Министерство за финансии

КВАРТАЛЕН ЕКОНОМСКИ ИЗВЕШТАЈ
К-1-2015

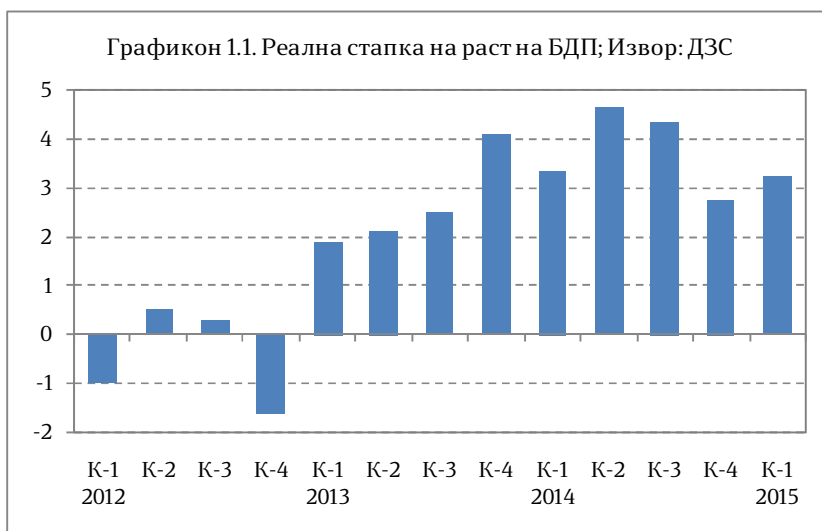
Резиме

- **БДП** во К-1-2015 во однос на истиот квартал од претходната година забележа **реален раст** од 3,2%, по растот од 2,7% остварен во претходниот квартал;
- **Бројот на вработени** во К-1-2015 е повисок за 1,6% во однос на истиот квартал од претходната година. **Бројот на невработени** се намали за 3,7% на годишна основа, што резултираше со намалување на **стапката на невработеност** во К-1-2015 на 27,3%;
- **Стапката на инфлација** во К-1-2015, мерена според Индексот на трошоци на живот, забележа пад од 0,9% во однос на истиот квартал од 2014 година;
- Просечната **брuto плата** во К-1-2015 изнесува 31.544 денари и споредено со бруто платата во К-1-2014 е повисока за 2,1% на номинална основа, а за 3,1% на реална основа;
- Вкупните **буџетски приходи** во К-1-2015 се повисоки за 17%, а вкупните **буџетски расходи** за 1,5% споредено со истиот квартал од 2014 година;
- Вкупниот **депозитен потенцијал** на банките во К-1-2015 се зголеми за 0,4% на квартална основа;
- **Кредитната активност** на банките кон недржавниот сектор во К-1-2015 бележи раст од 1,1% на квартална основа;
- **Македонскиот берзански индекс МБИ-10** во март 2015 година се намали за 4,8% во однос на декември 2014 година, додека вкупниот промет остварен на берзата регистрираше висок пад од 90,3%;
- Во К-1-2015 е забележан раст на **извозот** од 12,4% и на **увозот** од 4,8% на годишна основа, со што вкупната **надворешно-трговска размена** изразена во евра забележа раст од 7,8%;

1. Макроекономски трендови и реален сектор

БДП во К-1-2015 во однос на истиот квартал од 2014 година забележа реален раст од 3,2%, по растот од 2,7% остварен во претходниот квартал. Номиналниот раст на БДП во К-1-2015 изнесува 5,6% на годишна основа, а БДП дефлаторот изнесува 2,3%.

Анализирано според **производната страна на БДП**, во К-1-2015 позитивни остварувања



забележаа повеќе дејности. Индустриското производство продолжи со поволните движења и во 2015 година, па во К1 забележа раст од 3,1%, колку што изнесува и растот во Градежништвото. Растот на услужниот сектор изнесува 3%, а во рамки на услугите најголем придонес кон растот на економската активност имаше секторот Трговија, транспорт и угостителство, каде што е забележан раст од 6,3%, следен од секторите: Стручни, научни, технички и административни дејности (9,9%), Финансиски и дејности на осигурување (6,2%), Информации и комуникации (3,5%) и Уметност, забава, рекреација и останати услужни дејности (6,6%), додека пад забележаа секторите Дејности во врска со недвижен имот (0,2%) и Јавна управа и одбрана, образование и здравство (1,9%). Под влијание на неповолните временски услови земјоделското производство во К1 забележа пад од 0,4%.

Растот на **индустријата** во К-1-2015, согласно со месечните податоци за индустриското производство, изнесува 1,5% и се должи на остварените позитивни движења кај: производство на моторни возила (284,4%), производство на хартија и производи од хартија (26,1%), производство на мебел (24,3%), снабдување со електрична енергија, гас, пареа и климатизација (17,9%), производство на фабрикувани метални производи (17,1%), производство на текстил (10,6%), производство на облека (7,2%), поправка и инсталирање машини и опрема (5,9%), производство на прехранбени производи (4,8%), производство на метали (4,6%), производство на основни фармацевтски производи (4,6%), производство на пијалаци (2,4%), производство на машини и уреди (1,4%), вадење руди на метал (1,2%) и останата производствена индустрија (29,6%). Оттука, позитивен годишен раст е регистриран кај 15 гранки, кои сочинуваат 69,9% од индустриското производство.

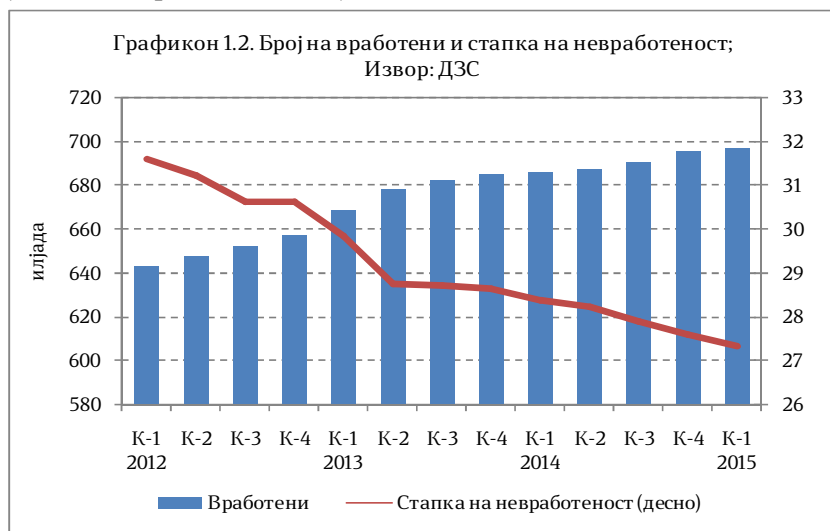
Пад е остварен кај: производство на кокс и рафинирани нафтени производи (100%), производство на тутунски производи (31,8%), вадење јаглен и лигнит (25,4%),

производство на хемикалии и хемиски производи (20,5%), производство на производи од гума и пластични маси (16,6%), вадење други руди и камен (16,1%), производство на други неметални минерални производи (15%), печатење и продукција на снимени медиуми (11%), производство на електрична опрема (10,6%), производство на кожа (9%), преработка на дрво и производи од дрво и плута (8,3%) и производство на останата опрема за транспорт (3,2%).

Анализирано според **расходната страна на БДП**, во К-1-2015 растот е придвижен од извозот на стоки и услуги, којшто забележа раст од 8% на реална основа. Растот на извозот е резултат на зголемениот извозен потенцијал на земјата, во услови на постепено закрепнување на надворешната побарувачка. Увозот забележа скоро двојно понизок раст од извозот, односно изнесува 4,3% на реална основа, со што нето извозот имаше позитивен придонес врз економскиот раст. Позитивен придонес врз растот на БДП имаат и инвестициите и потрошувачката. Реалниот раст на бруто инвестициите изнесува 2,4%, а финалната потрошувачка забележа раст од 1,9%, како резултат на растот и на приватната и на јавната потрошувачка. Приватната потрошувачка забележа реален раст од 2,2%, кој се должи на растот на вработеноста, на платите, како и на поголемиот раст на кредитирањето на населението. Растот на јавната потрошувачка изнесува 0,9%.

Позитивните движења на **пазарот на работна сила** продолжија и во 2015 година. Според Анкетата на работна сила, во К-1-2015 бројот на вработени е повисок за 1,6% во однос на истиот квартал од претходната година. Растот на вработеноста е придружен со пад на бројот на невработени, кој на годишна основа е намален за 3,7%. Бројот на активно население е повисок за 0,1% на годишна основа.

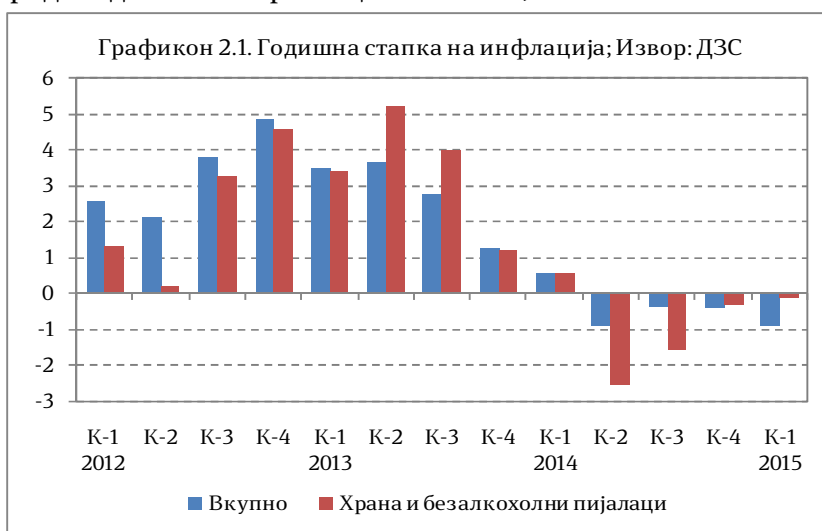
Ваквите движења на пазарот на работна сила предизвикаа стапката на невработеност во К-1-2015 да се намали на 27,3%, односно за 1,1 процентен поен (п.п.) споредено со истиот квартал од претходната



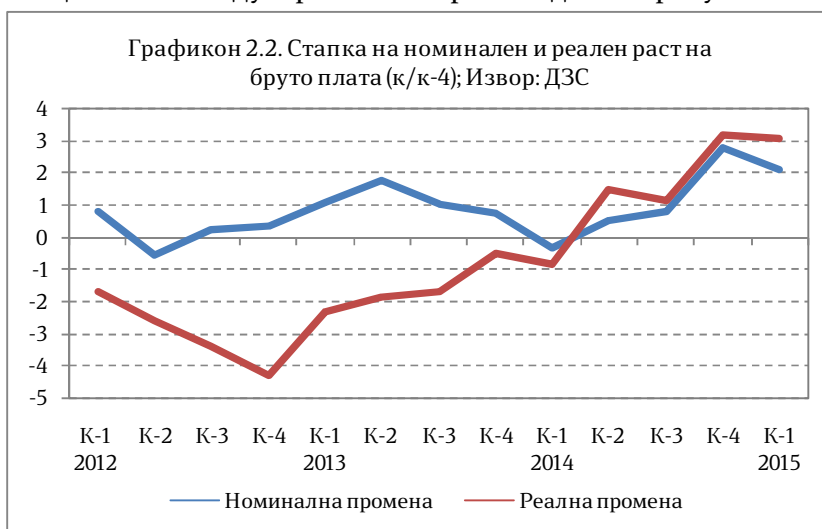
година. Стапката на вработеност во К-1-2015 изнесува 41,6% и во однос на истиот квартал од претходната година е повисока за 0,6 п.п.. Активното население во К-1-2015 претставува 57,3% од вкупното работоспособно население и во споредба со истиот квартал од претходната година не бележи промена.

2. Цени, трошоци и продуктивност

Инфлацијата, мерена според Индексот на трошоци на живот, во К-1-2015 забележа пад од 0,9% во однос на истиот квартал од 2014 година, по падот од 0,4% забележан во претходниот квартал. Падот на цените е резултат на намалените цени во категориите: Транспорт од 11,0%, Комуникации од 6,4%, Рекреација и култура од 2,3%, Останати стоки и услуги од 0,7%, Мебел, покуќнина и одржување на покуќнината од 0,6%, Здравје од 0,3% и Храна и безалкохолни пијалаци од 0,1%. Највисок раст на потрошувачките цени во К-1-2015 е регистриран во категоријата Алкохолни пијалаци и тутун од 5,6%, следен од категории: Домување, вода, електрика, гас и други горива од 1,6% Облека и обувки и Ресторани и хотели од по 0,2%. Цените во категоријата Образование останаа непроменети.



Цените на мало во К-1-2015 забележаа намалување од 2,7% споредено со истиот квартал од 2014 година, по падот од 1,9% забележан во претходниот квартал. Падот на цените на мало во овој период се должи на намалените цени и на услугите и на стоките. Падот на цените во категоријата Услуги изнесува 3%, а во категоријата Стоки 2,6% на годишна основа. Притоа, пад на цените од 3,4% има кај индустриските производи, додека цените на земјоделските производи забележаа раст од 5,4%. Намалените цени на индустриските производи се резултат на пониските цени на непрехранбените индустриски производи од 5,5% и на прехранбените индустриски производи од 0,9%. Малопродажната цена на тутунот забележа раст од 6,3%, а на пијалациите 0,1%.



Просечната **нето плата**

во К-1-2015 изнесува 21.445 денари и е за 1,7% повисока на номинална основа споредено со нето платата во К-1-2014. На реална основа, нето платата регистрира зголемување од 2,6%. Просечната **брuto плата** изнесува 31.544 денари и бележи раст од 2,1% на номинална основа, односно раст од 3,1% на реална основа, споредено со брутo платата во К-1-2014.

Продуктивноста на трудот во К-1-2015 е зголемена за 1,6%, како резултат на повисокиот раст на економската активност од растот на бројот на вработени во економијата, со што продолжува трендот на позитивен раст на продуктивноста.

3. Фискален сектор

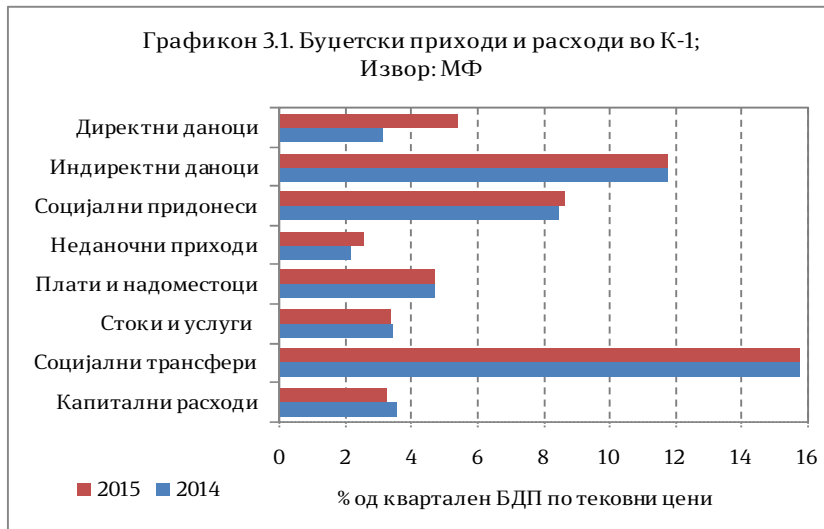
Во првиот квартал од 2015 година беше забележано повисоко остварување на вкупните буџетски приходи за 17,0% во однос на истиот квартал од 2014 година, придружено со умерено зголемување на буџетски расходи за 1,5%. Ова придонесе **дефицитот на Буџетот** во К-1-2015 да изнесува 6.301 милион денари или 5,0% од реализираниот БДП за овој квартал (дефицитот на Централниот буџет изнесуваше 5.276 милиони денари, односно 4,2% од кварталниот БДП).

Вкупните **буџетски приходи** забележаа учество од 29,8% од реализираниот квартален БДП и се повисоки за 17,0% споредено со истиот квартал од 2014 година, што најмногу се должи на повисокото остварување на даночните приходи од 20,4%, потоа повисокото остварување на неданочните приходи од 26,0% и повисоките придонеси од 7,1%. Притоа, кај даночните приходи беше забележана повисока наплата кај акцизите, персоналниот данок и данокот на добивка, додека кај приходите од данокот на додадена вредност, од царина и други даноци беше реализирана пониска наплата.

Приходите од ДДВ доминираат и претставуваат 42,5% од вкупните даночни приходи и во К-1-2015 се пониски за 6,6% споредено со истиот квартал од 2014 година. Брутo наплатата од ДДВ во овој квартал е пониска за 1,3%, додека повратот по основ на ДДВ е повисок за 11,4% споредено со истиот квартал од 2014 година.

Во структурата на данокот на додадена вредност најголемо учество има ДДВ при увоз, кој забележа пад од 4,7%. ДДВ од прометот во земјата забележа раст од 6,0%, додека наплатата на ДДВ по основ на донации забележа намалување од 66,6%. Приходите од акцизи се повисоки за 49,1% споредено со истиот квартал од 2014 година. Во рамки на директните даноци, кај персоналниот данок на доход е забележано зголемување од 6,4%. Приходите од данокот на добивка се зголемени за рекордни 3,8 пати (278,4%) во споредба со истиот квартал од претходната година, при што треба да се има предвид дека растот на приходите од овој данок главно се должи на данокот наплатен по основ на даночни биланси, по месечни аконтации и по исплатена дивиденда и друга распределба од добивката.

Гледано од аспект на структурното учество во БДП, директните даноци, на годишна основа, го зголемија своето учество во БДП за 2,3 п.п. (5,4% од кварталниот БДП), додека кај индиректните даноци беше забележано идентично учеството во БДП од 11,8% во првиот



квартал и на 2014 и на 2015 година (и покрај тоа што растот на индиректните даноци во првиот квартал од 2015 година изнесува 5,6% во однос на К-1-2014, тоа не се одразува на нивното учество во кварталниот БДП).

Наплатата на социјалните придонеси беше повисока за 7,1%, при што зголемување на наплата беше забележано кај сите придонеси, односно кај придонесите за пензиско осигурување од 6,8%, придонесите за здравствено осигурување 7,5% и придонесите за вработување 7,6%. Неданочните приходи, кои претставуваа 2,6% од вкупниот квартален БДП, беа реализирани за 26,0% повеќе во однос на истиот период од 2014 година.

Капиталните приходи во К-1-2015 беа повисоки за 82,2% на годишна основа (во овие приходи спаѓаат приходите од закуп на градежно земјиште, продажба на станови, како и приходи од дивиденди). Приходите по основ на донации се повисоки за 28,1%.

Во К-1-2015 вкупните **буџетски расходи** со учество од 34,8% во кварталниот БДП забележаа раст од 1,5% споредено со истиот квартал од 2014 година. Тековните расходи, кои претставуваа 31,6% од кварталниот БДП, беа реализирани за 2,1% повеќе на годишна основа. Во рамки на тековните расходи, расходите за стоки и услуги беа повисоко реализирани за 3,1%, додека кај расходите за плати и надоместоци беше забележано зголемување од 5,3% во однос на истиот квартал лани. Средствата за трансфери, кои учествуваа со 64% во вкупните расходи, се непроменети во однос на истиот квартал од 2014 година. Социјалните трансфери забележаа раст од 5,6% и учествуваа со 45,3% во вкупните расходи. Трансферите кон Фондот за пензиско и инвалидско осигурување, кои зафаќаат најголем дел од социјалните трансфери, се зголемија за 5,2%, и учествуваат со 28,0% во вкупните расходи. Учеството на категоријата други трансфери, кои ги вклучуваат трансферите кон единиците на локалната самоуправа, во вкупните расходи изнесува 17,9%, односно забележаа намалување од 12,8% споредено со истиот квартал од 2014 година. Блок дотациите кон единиците за локална самоуправа

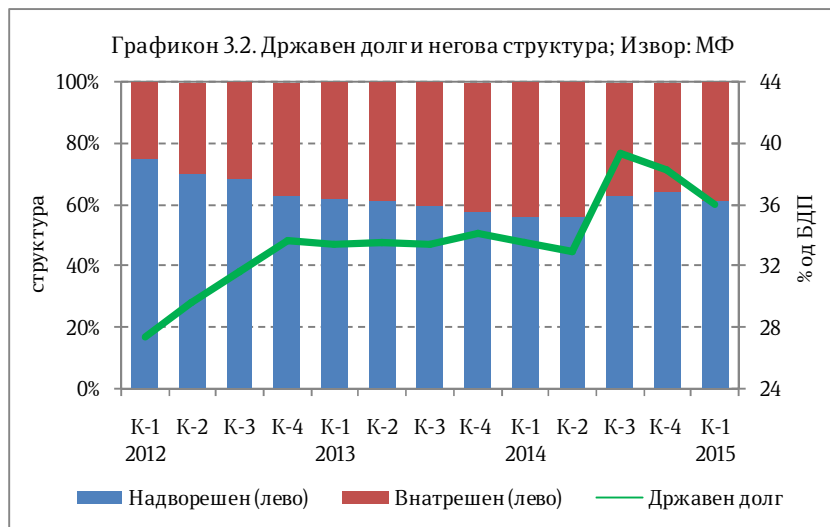
забележаа зголемување од 3,3%, а другите субвенции и трансфери беа остварени за 27,5% помалку.

Расходите за каматни плаќања беа зголемени за 38,3% споредено со првиот квартал од 2014 година. Расходите по камати на домашен долг забележаа раст од 94,2% во споредба со истиот квартал од 2014 година, а расходите по камати за странскиот долг се зголемени за 4,0%, но споредено со четвртиот квартал од 2014 тие се пониски за 7,6 п.п..

Капиталните расходи кои претставуваа 3,3% од кварталниот БДП, споредено со истиот квартал од 2014 година, беа пониски за 3,8%, односно остварија учество од 9,4% во вкупните расходи.

Фискалното оптоварување во К-1-2015, мерено како утврден дел на буџетските приходи во однос на номиналниот БДП, изнесуваше 26,4% што претставува идентично даночно оптоварување како и тоа во претходниот квартал.

Вкупниот **државен долг** на крајот на К-1-2015 изнесуваше 36,0% од БДП и забележа намалување на своето учество во БДП за 2,2 п.п. во однос на К-4-2014. Учеството на надворешниот долг во вкупниот долг во однос на К-4-2014 беше намалено за 3,0 п.п. и изнесуваше 61,1% од вкупниот државен долг. Учеството на внатрешниот долг беше зголемено на 38,9% од вкупниот државен долг.



4. Монетарно-финансиски движења

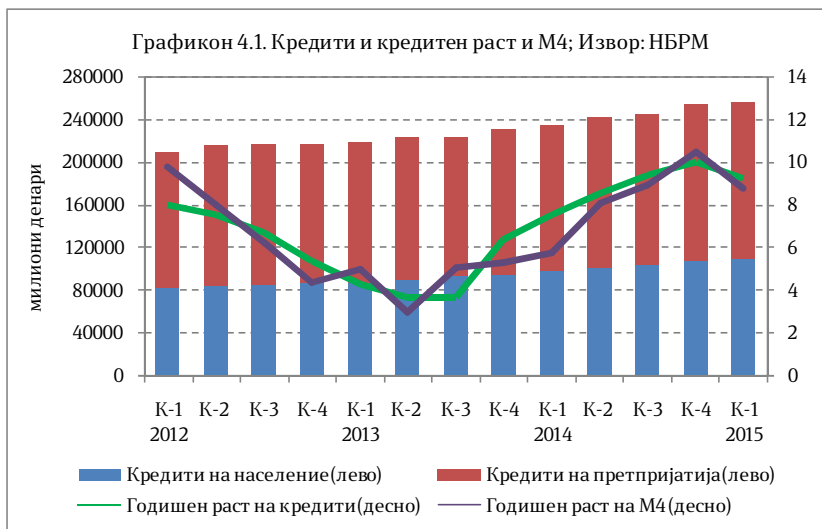
Во првиот квартал од 2015 година, НБРМ ја задржа **основната каматна стапка** непроменета на нивото од 3,25%, со оглед на отсуство на позначителни промени во амбиентот на спроведување на монетарната политика. Каматната стапка на расположливите депозити на 7 дена во споредба со претходниот квартал е намалена за 0,5 п.п. и во март 2015 година изнесуваше 0,5%.

Примарните пари¹ во К-1-2015 година регистрираа пад од 6,2% (во претходниот квартал беше регистриран раст од 8,3%), во услови на пад на вкупната ликвидност

¹ Ги вклучува готовите пари во оптек (вклучително и готовината во благајната на банките), задолжителната

на банките од 12,1% и забавен раст на готовите пари во оптек од 0,6%. Во однос на март 2014 година, примарните пари се зголемија за 7,1% (наспроти растот од 13,8% во К-4-2014), како резултат на зголемувањето на готовите пари во оптек од 12,3% и на вкупната ликвидност на банките од 2,5%.

Во текот на првиот квартал од 2015 година, најтесната парична маса **M1** забележа намалување од 2,1% во однос на К-4-2014. **Монетарниот агрегат M2** забележа раст од 0,1%, додека најширокиот **монетарен агрегат M4** се зголеми за 0,5%.



Вкупниот депозитен потенцијал² на банките во К-1-2015 се зголеми за 0,4% на квартална основа, и тој бележи забавено темпо на раст споредено со претходниот квартал кога депозитниот потенцијал се зголеми за 3,9%. Анализирани по сектори, депозитите на претпријатијата се намалија за 4,5%, додека депозитите на домаќинствата регистрираа раст од 1,8%. Од аспект на валутата, денарските депозити се намалија за 1,3%, додека девизните депозити се зголемија за 2,9% во однос на претходниот квартал. Степенот на евроизација е зголемен за 1,0 п.п. во споредба со претходниот квартал, односно на 41,4%, мерено преку учеството на девизните депозити во вкупниот депозитен потенцијал.

Според рочноста, во изминатиот период се забележува континуиран раст на учеството на долгорочните депозити во вкупниот депозитен потенцијал, кое во К-1-2015 достигна 27,7%, што е во согласност со кварталниот раст на долгорочните депозити од 1,9%. Во анализираниот период краткорочните депозити забележаа раст од 1,3%.

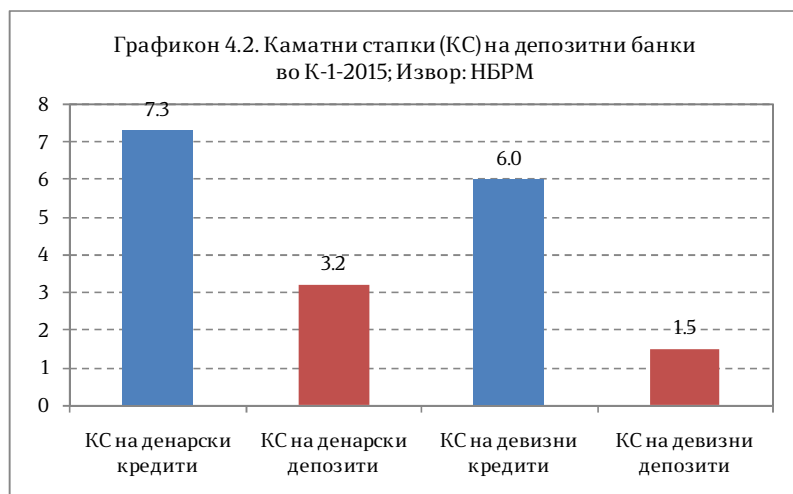
Кредитната активност на банките кон недржавниот сектор во К-1-2015 бележи квартален раст од 1,1% (наспроти растот од 3,6% во претходниот квартал), во услови на раст на кредитите кон домаќинствата од 2,4%, додека кредитите кон приватните претпријатија останаа непроменети во однос на претходниот квартал. Од валутен аспект, денарските кредити се зголемија за 0,9% на квартално ниво, додека кредитите во странска валута во К-1-2015 регистрираа квартален раст од 1,7%.

резерва во денари и во девизи и вишокот ликвидни средства над обврската за задолжителна резерва (во денари).

² Депозитите вклучуваат и пресметана камата.

Според рочноста, долгорочните кредити во К-1-2015 бележат квартален раст од 1,9%, додека краткорочните кредити бележат пад од 2,2%.

Во К-1-2015 **каматната стапка**³ на денарските кредити изнесува 7,3%, а каматната стапка на девизните кредити 6,0%. Каматните стапки на денарските и девизните депозити во К-1-2015 изнесуваат 3,2% и 1,5%, соодветно.



Каматната стапка на новоодобрените денарски кредити во К-1-2015 изнесува 6,4%, а каматната стапка на новоодобрените девизни кредити изнесува 5,4%. Каматните стапки на новопримените денарски и девизни депозити изнесуваат 2,3% и 1,5% соодветно.

На **пазарот на капитал**, во К-1-2015 се забележа висок пад на вкупниот промет на берзата, односно тој се намали за 90,3% во однос на претходниот квартал, што се должи на намалениот износ на блок трансакции, кој се намали за 88,9% во споредба со претходниот квартал, како и на падот на прометот остварен преку класичното тргување од 34,0%. Овој пад на прометот на берзата на квартално ниво е резултат на тоа што во четвртиот квартал од 2014 година се забележа

повеќекратен раст на вкупниот промет на берзата, благодарение на јавната понуда на хартии од вредност на неколку компании во октомври 2014 година.



Во однос на истиот квартал од претходната

година, вкупниот промет исто така забележа пад од 49,1%, во услови на намален промет од класичното тргување и блок трансакциите. Прометот остварен преку класичното тргување забележа пад од 27,7% на годишна основа.

³ Започнувајќи од јануари 2015 година, НБРМ ја промени методологијата на пресметување на каматните стапки. Овие промени произлегуваат од целосното приспособување кон европските стандарди.

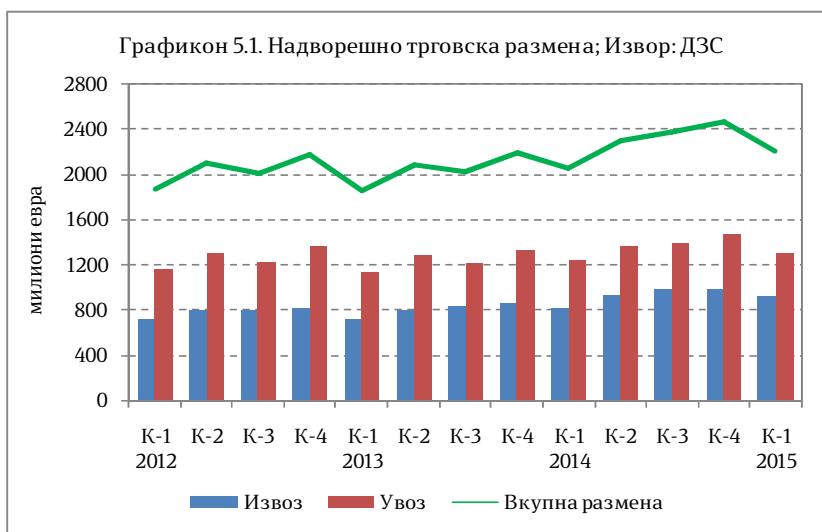
Македонскиот берзански индекс МБИ-10, како агрегатен показател на берзанските движења на крајот на првиот квартал, изнесуваше 1.755,5 индексни поени, што претставува пад од 4,8% во однос на декември 2014 година, додека во однос на март 2014 година индексот е повисок за 1,8%.

5. Надворешен сектор

5.1. Надворешно-трговска размена

Според податоците на Државниот завод за статистика, во К-1-2015 вкупната надворешно трговска размена со странство изнесува 2.215,4 милиони евра и бележи раст од 7,8% во однос на истиот квартал од 2014 година.

Во К-1-2015 **извозот** на стоки изнесува 915,1 милион евра и во однос на истиот квартал од претходната година е забележан раст од 12,4%, додека во однос на претходниот квартал пад од 7,3%.



Анализирано по сектори на СМТК (Стандардна меѓународна трговска класификација), позитивни движења во **извозот** во К-1-2015 во однос на истиот квартал од 2014 година се забележуваат кај:

- машини и транспортни уреди се зголеми за 31,4% (во рамки на кои се зголемија категориите: индустриски машини и делови за 46,6% или 31,9 милиони евра; електрични машини, апарати и делови за 12,9% или 8,4 милиони евра; и друмски возила за 29,0% или 5,8 милиони евра);
- разни готови производи за 9,3% (мебел и негови делови, постелнина, душеци и слично за два и пол пати или 15,9 милиони евра; и обувки за 28,1% или 2,7 милиони евра);
- хемиски производи за 7,7% (хемиски материи и производи се зголеми за 10,0% или 15,1 милиони евра);
- пијалаци и тутун за 23,2% (тутун и производи од тутун за 72,3% или 10,1 милион евра);
- производи за храна за 10,6% (жита и преработки од жита за 24,7% или 2,9 милиони евра; и месо и преработки од месо за 50,3% или 2,9 милиони евра);

- суровини освен гориво за 6,7% (метална руда и отпадоци од метал за 9,5% или 3,5 милиони евра) и
- производи класирани по материјалот за 2,7% (обоени метали се зголеми за 68,8% или 1,9 милиони евра; и изработки од метал за 29,1% или 2,6 милиони евра).

Од друга страна, негативни движења во извозот се забележуваат кај:

- минерални горива и мазива за 5,4% (нафта и производи од нафта се намали за 37,2% или 3,6 милиони евра).

Во К-1-2015, гледано по **економска намена** најголемо учество во извозот имаат: стоки за индустриски набавки (48,5%), потоа следуваат стоки за широка потрошувачка (20,0%), производи за инвестиции без транспортна опрема (14,8%), храна и пијалаци (7,8%), транспортна опрема (7,8%) и горива и мазива (1,1%).

Увозот на стоки во К-1-2015 изнесува 1.300,2 милиони евра и претставува раст од 4,8% во однос на К-1-2014, додека во однос на претходниот квартал пад од 11,9%.

Анализирано по **сектори на СМТК**, најголемо позитивно придвижување на **увозот** во К-1-2015 во однос на К-1-2014 се забележува кај:

- производи класирани по материјалот за 16,5% (при што зголемување има кај категориите: обоени метали за 34,3% или 51,0 милион евра; и железо и челик за 18,4% или 11,4 милиони евра);
- хемиски производи за 11,6% (неоргански хемиски производи за повеќе од трипати или 21,9 милиони евра);
- машини и транспортни уреди за 10,0% (електрични машини, апарати и делови за 17,4% или 10,1 милион евра; транспортна опрема е повеќекратно зголемена или 8,3 милиони евра; и машини специјализирани за одредени индустрии за 34,8% или 6,4 милиони евра);
- разни готови производи за 5,6% (мебел и негови делови, постелнина, душеци и слично за 23,4% или 1,5 милиони евра; облека за 8,3% или 1,1 милион евра; и обувки за 13,3% или 1,1 милион евра) и
- пијалаци и тутун за 22,8% (при што зголемување има кај категоријата тутун и производи од тутун за 35,8% или 1,6 милиони евра).

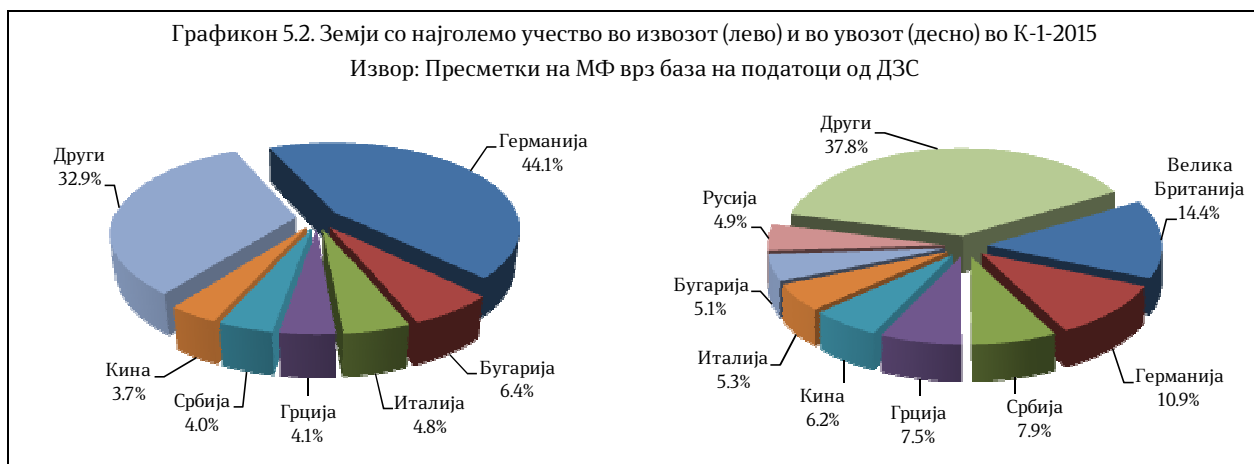
Најголемо негативно придвижување на увозот се забележува кај:

- минерални горива и мазива за 23,7% (нафта и производи од нафта за 28,1% или 34,3 милиони евра; електрична енергија за 23,9% или 11,8 милиони евра);
- производи за храна за 1,0% (жита и преработки од жита 15,3% или 3,0 милиони евра; и месо и преработки од месо за 9,4% или 2,5 милиони евра) и

- суровини освен гориво за 0,8% (дрво и плута се намали за 14,3% или 0,4 милиони евра).

Гледано по **економска намена**, во К-1-2015 најголемо учество во увозот имаат: стоки за индустриски набавки (49,8%), потоа следуваат горива и мазива (12,3%), производи за инвестиции без транспортна опрема (12,0%), стоки за широка потрошувачка (10,3%), храна и пијалаци (9,8%) и транспортна опрема (5,7%).

Надворешно-трговската размена на Република Македонија со Европската унија (ЕУ 28) во К-1-2015 е намалена за 12,6% во однос на К-1-2014, при што учеството на размената со оваа интеграција во вкупната надворешно-трговска размена се намалило за 0,6 п.п. во однос на првиот квартал од 2014 година и изнесува 69,4%. Притоа извозот на стоки учествува со 78,7%, а увозот на стоки со 62,8%.



Како резултат на структурните промени во размената со странство, во првиот квартал од 2015 година 93,5% од трговскиот дефицит на земјата е последица на дефицитот во размената со Велика Британија, Србија, Грција и Русија, а остатокот од дефицитот во размената со: Кина, Турција, Италија, Романија, Австрија и други. Суфицит во размената е остварен со Германија, Косово, Белгија, Шпанија и Швајцарија.

5.2. Платен биланс

Според податоците од Народна банка на Република Македонија, во првиот квартал од 2015 година на **тековната сметка** на платниот биланс е регистриран дефицит од 44,3 милиони евра, што претставува 2,2% од БДП⁴ и споредено со истиот квартал од 2014 година бележи стеснување за 4,4 п.п..

Анализирано на годишно ниво, салдото на тековната сметка во К-1-2015 е намалено за 65,1%, што се должи на стеснувањето на дефицитот на трговската сметка за 11,2%, зголемените приливи на сметката на секундарен доход за 10,6% и

⁴ Во пресметката е користен БДП за првиот квартал од 2015 година, објавен од Државен завод за статистика.

зголемениот суфицит на сметката на услуги за 3,8%, додека пак во спротивна насока влијае зголемениот дефицит на сметката на примарен доход за 10,5%.

Во К-1-2015 година, во услови на поголемо апсолутно зголемување на извозот од увозот на стоки, **трговскиот**

дефицит на годишно ниво забележа стеснување за 11,2%, односно за 52,8 милиони евра и изнесува 20,4% од кварталниот БДП.

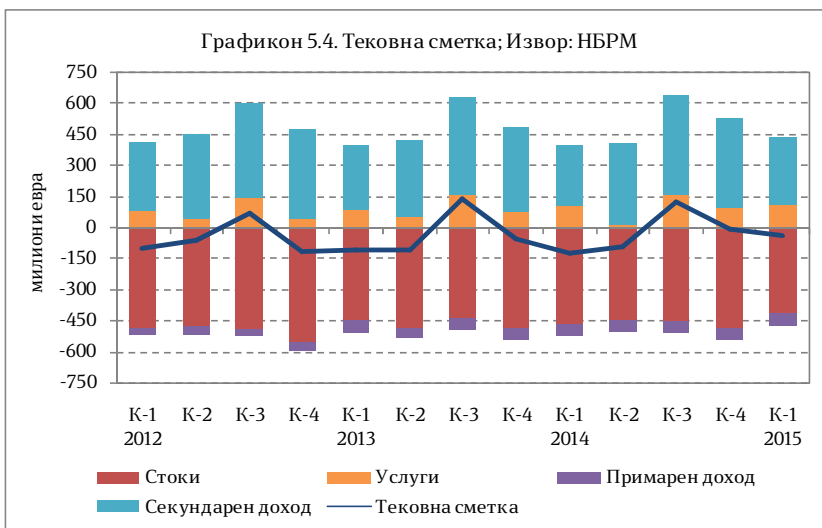
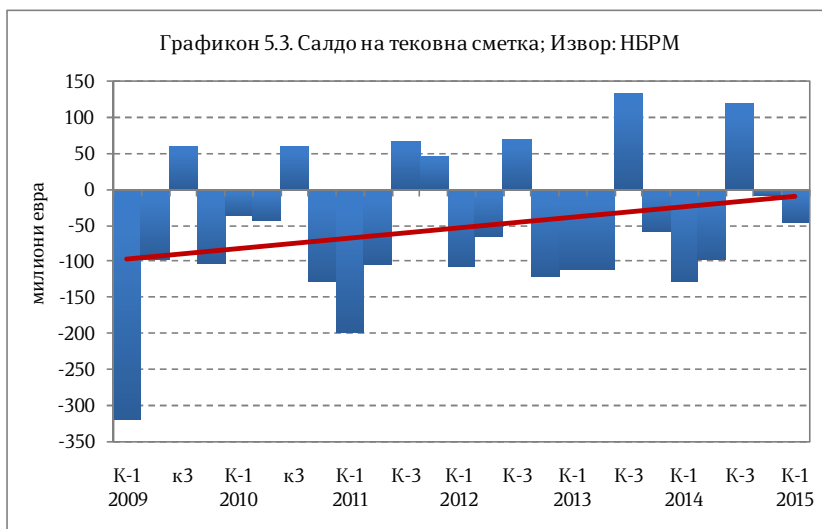
Во услови на поголемо апсолутно зголемување на извозот од увозот на услуги, во К-1-2015 регистрирано е зголемување на салдото на **сметката на услуги** за 3,8% на годишно ниво.

Трговската отвореност на Република Македонија во К-1-2015 во однос на истиот квартал од претходната година е зголемена за 3,8 п.п. и изнесува 112,2% од кварталниот БДП.

Сметката на **примарен доход** во К-1-2015 забележа дефицит од 60,2 милиони евра и забележа продлабочување за 10,5% на годишно ниво, што влијаеше во спротивна насока на движењето на тековната сметка.

Салдото на сметката на **секундарен доход** во

К-1-2015 изнесува 326,1 милион евра и бележи раст од 10,7% на годишно ниво. Растот се должи на зголемувањето на доходот од секторот Финансиски претпријатија, нефинансиски претпријатија, домаќинства и непрофитни институции, коишто им служат на домаќинствата⁵ за 7,5% кој во сметката на



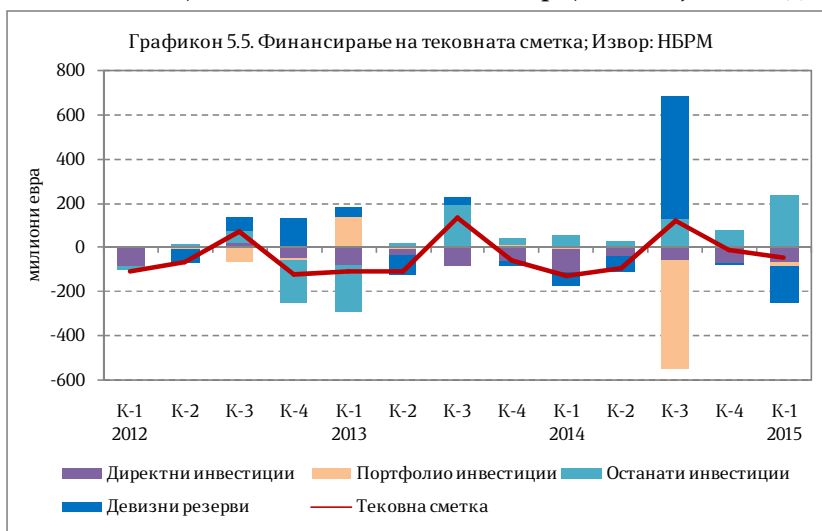
⁵ Во сметката на Секундарен доход спаѓаат доходите од секторите 1. Држава и 2. Финансиски претпријатија, нефинансиски претпријатија, домаќинства и непрофитни институции коишто им служат на домаќинствата, во

секундарен доход учествува со 95,2%, како и на зголемувањето на доходот од секторот Држава за 2,5 пати кој во сметката на секундарен доход учествува со 4,8%.

Салдото на **капиталната сметка** во К-1-2015 изнесува 1,7 милиони евра и е стеснето за 30,1% во однос на К-1-2014, што во најголем дел се должи на намалениот прилив на капитални трансфери за 30,6%.

Нето-задолжувањето на земјата во К-1-2015 изнесува 42,5 милиони евра и на годишно ниво е намалено за 65,8%.

Директните инвестиции во земјата во К-1-2015 изнесуваат 69,1 милион евра и на годишно ниво се намалени за 36,4% (или за 39,5 милиони евра), во најголем дел поради намалените приливи по основ на сопственички капитал (намалување за 53,1%), како и приливите по основ на реинвестирана добивка која во К-1-2015 изнесува 2,2 милиона евра. Во спротивна насока делува зголемениот прилив на средства од должнички инструменти за 46,7%, односно 19 милиони евра.



Портфолио инвестициите во К-1-2015 година се негативни и изнесуваат -11,5 милиони евра.

Останатите инвестиции во К-1-2015 изнесуваат 231,5 милиони евра и се за 4,2 пати повисоки во однос на истиот квартал од претходната година. Во рамки на категоријата останати инвестиции, валутите и депозитите изнесуваат 65,3 милиони евра, заемите 138,8 милиони евра, а салдото на сметката трговски кредити и аванси изнесува 27,4 милиони евра.

Девизните резерви на крајот на првиот квартал од 2015 година изнесуваат 2354,8 милиони евра, што претставува раст од 21,3% во однос на истиот квартал од 2014 година.

кои се вклучени 2.1/Личните трансфери (тековни трансфери помеѓу резидентни и нерезидентни домаќинства) и 2.2/Останати тековни трансфери.